

Hareket Sistemi Terminolojisi

Müge BULAKBAŞI
Yüksek Hemşire

- Artroloji: eklem bilimi
- Artikülasyon: eklem
- Asetabulum: kalça ekleminde küresel biçimdeki femur başının eklem yaptığı ve yuvalandığı karşı kemik çukurunu oluşturan pelvise ait kemik parçası
- Aşil tendonu: baldır kasının topuğa yapışan kısmı
- Disk: vertebralar arasında ön tarafta bulunup, bir nevi eklem vazifesi gören, aynı zamanda yük taşımaya ve gelen şokları emici özelliğe sahip yastıkçıklara verilen ad
- Epimisyum: Kasların tümünü saran gevşek bağ dokusu

- Lateral: dış taraf, dışarda olan
- Musculus: kas
- Myoloji: kas bilimi
- Orbita: göz çukuru
- Os : kemik

- Perimisyum: kas demetini saran bağ doku
- Periosteum: kemiklerin en dış yüzeylerini saran ve kemikleşmede önemli işleve sahip zarımsı doku
- Sinüs: bořluk
- Sutura: iki kemiğin testere diři gibi kaynařması
- Sinoviyal sıvı: sinoviyal zarların salgıladığı sıvı

- Artrit : eklem içerisinde ve civar dokularda oluşan iltihabi durum
- Akut artrit : Ağrı, şişkinlik, kızarıklık ile karakterize travmaya bağlı artrit
- Amputasyon: bir uzvun korunması için onun uç kısmındaki kemik seviyesinden, vücut için yaşamsal açıdan zararlı hastalıklı kısmın kesilerek çıkartılması
- Ankiloz: eklemi oluşturan kemiklerim kendiliğinden birbirine kaynaması
- Ankilozan spondilit: omurgaların eklemlerinde ankilozlarla, hareket kısıtlıklarına yol açan ilerleyici tipte hastalık
- Antagonist kaslar: zıt hareketi yaptıran kaslar

- Artrografi: eklem içerisinde radyoopak madde verilerek gerçekleştirilen görüntüleme tekniđi
- Artropati: eklemin hastalığı
- Artroskopi: fiberoptik sistemle eklem içerisine girilerek incelenmesi ve cerrahi işlem yapılmasına da imkan veren teknik
- Artroz: eklem deformasyonu ve dejenerasyonu
- Atel: alçıdan veya plastik maddelerden yapılan, ekstremitenin belirli bir bölümüne uygulanan çevresini tamamen sarmayıp yaklaşık yarısı kadar kısmını içine alıp tespit edilmesini sağlayan madde

- Benign tümör: iyi huylu tümör
- Bilateral: her iki tarafta olan veya her iki tarafı ilgilendiren
- Bilgisayarlı tomografi: vücudun bir bölümüne X ışınları verilerek milimetrik kesitler halinde doku, organ ya da sistemlerin bilgisayar aracılığıyla topoğrafik olarak incelenmesi olanağı veren görüntüleme yöntemi
- Biyopsi: makroskopik ve mikroskopik inceleme için dokudan parça alınması

- Bursitis: içinde sıvı bulunan seröz kesenin iltihabı
- Cilt traksiyonu: ekstremitelerin uç kısımlarında cilt üzerine bağlanan bir aparata ağırlık asılarak, kırık bir kemiğe ya da çikiğe pozisyonunu düzeltmek amacıyla uygulanan traksiyon işlemi
- Çıkık: eklemi oluşturan kemikler arasındaki anatomik ilişkinin ve pozisyonunun bozulması (dislokasyon/ luksasyon)
- Dislokasyon: çıkık

- Eksizyon: cerrahi olarak bir parçanın bütünüyle vücut içerisinden çıkartılması
- Enfeksiyon: vücut doku ya da organlarında vücuda zararlı (bakteri, virüs, mantar) etkenlerle oluşturulan paraziter hastalık
- Fibroma: bağ dokusundan gelişmiş iyi huylu tümör

- Fraktür: kemik kırığı
- Fungal artrit: patojen etkilerin mantar olduğu artrit
- Greft: vücutta bir dokunun eksikliğini gidermek amacıyla yama şeklinde bu dokunun aynısı veya benzerinin kullanıldığı malzemeler (cilt grefti, kemik grefti, damar grefti, sinir grefti gibi)

- Gut artriti: kanda ürik asit seviyesinin artması sonucu eklem iltihabı. Akut ataklar şeklinde kendini belli eder.
- Halluks valgus: ayak başparmağına ait tarak kemiği ile eklem açısının artarak bozulması ve başparmağın dışa dönüklüğü ile karakterize deformite
- Hipotoni: kas tonüsünün azalması

- İmplant: vücut içerisinde kemik ve eklemler düzeyinde yerleştirilmiş ayrıca vücut içerisinde erimeden kalabilen ve vücut dokularıyla uyumluluk gösteren her türlü malzeme (plak, vida, çivi, tel gibi)
- İnfilamasyon: iltihabi durum, yangı. Yaralanma, iltihap, alerji, irritasyon, toksik ajan etkisi, otoimmün hastalık, ilaç reaksiyonu ve daha pek çok sebep sonucu ortaya çıkabilen vücudun belirli bir bölgesinde savunma amaçlı oluşan kanlanmada artış, sıcaklık, kızarıklık, ağrı ve şişlik görülebilen durum

- Karpal tünel sendromu: el bileğinin avuç içi tarafında meydana gelen medyan sinirin sıkışması sonucu ortaya çıkan klinik durum
- Kemik nekrozu: kanlanmama ya da bařka bir patolojik sebepten dolayı kemik dokusunun lm
- Kırık: kemiğin anatomik bütünlüğünün içten veya dıştan gelen etkilerle bozulması (fraktür)
- Kifoza: yandan bakıldığında omurganın arkaya doğru olan eğriliği

- Lumbalji: bel ağrısı
- Myosit: kas iltihabı
- Miyalji: kas ağrısı
- Myeloma: kemik iliği tümörü
- Myom: kas dokusunda oluşan tümör
- Myoreksi: kas yırtılması
- Nekroz: doku ya da organın bir bölümünün herhangi bir nedenle ölümü

- Ortopedi: kaslar, kemikler, sinirler, eklemler ve bağlarından oluşan hareket sisteminin hastalıklarının tanısı, cerrahi ve cerrahi dışı tedavi yöntemleriyle iyileşmesi ile ilgilenen tıp uzmanlık alanı
- Ostealji: kemik ağrısı
- Osteit: kemik dokusunda inflamasyon gelişmesi
- Osteoartrit: eklemlerde eklem komşu kemikler, eklem kıkırdağı, sinoviyal doku ve çevre yumuşak dokunun etkilendiği dejeneratif hastalık
- Osteoma: kemik dokusunda gelişen tümör, kemik tümörü

- Osteomalasi: kemik dokusunun yumuşaması (kemiklerde kalsiyum ve D vitamini eksikliğine bağlı)
- Osteomyelit: kemik ve kemik iliğinin iltihabı, enfeksiyöz hastalığı
- Osteosarkoma: kemik dokusunda gelişen kötü huylu tümör
- Osteotomi: kemiğin cerrahi yolla kesilip düzeltilmesi
- Osteoartrit: genellikle ağırlığı taşıyan eklemlerde (kalça, diz eklemi) eklem kıkırdağında erozyon

- Parapleji: her iki bacağın felçli durumu
- Pleji: felç
- Refraktür: eski bir kırıktan sonra kaynayan kemiğin tekrar kırılması
- Romatalji: kronik romatizmal ağrı
- Rickets: çocuklarda görülen osteomalazi
- Rigor : kastaki sertlik
- Rotasyon: eklemlerde eksen etrafında dönme hareketi

- Sinerjist kaslar: belli bir hareketin yapılmasına yardımcı olan kaslar
- Skolyoz: omurgada arkadan bakıldığında normalde eğrilik olmaması gerekirken yana doğru oluşan eğrilik.
- Spazm: kasılma
- Spastik: kasılı ağrı
- Subluksasyon: yarı çıkık, tam olmayan çıkık
- Tendonit: tendon iltihabı
- Tetani: kasılma
- Tremor: titreme

- Artrektomi: eklemin çıkarılması
- Artroendoskop: artroskop ile eklem boşluğunun incelenmesi
- Eversiyon: ayak tabanının dışa dönmesi
- Ekstansiyon: gerilme, açının büyümesi hareketi
- Fibromektomi: fibromanın ameliyatla çıkarılması
- Fleksiyon: bükülme, açının küçülmesi hareketi

- İnspeksiyon: direk gözlem ile tüm vücut, şekil bütünlüğü bozukluğu, değişikliği değerlendirilir.
- Kemik sintigrafisi: radyoaktif izotop verilerek dokularda radyoaktivite dağılımını iki boyutlu görüntüsünün alınması
- Miyoplasti: kas üzerinde yapılan estetik ameliyat
- Miyorafi: kasta meydana gelen yırtığı dikme
- Osteoloji: kemik bilimi
- Palpasyon: eklemler, kemikler, kaslar el ile muayene edilerek sınırları ve bütünlükleri saptanır değerlendirilir.
- Pronasyon: içe dönme hareketi
- Radiografi: kemiğin ya da eklemin X ışınları ile filme alınması
- Supinasyon: dışa dönme hareketi